

Warszawa, dnia 01 października 2021 r.

DOB.NK.6621.7.2.2021.IC(5)

Pani
Małgorzata Rybicka
Przewodnicząca Zarządu
Stowarzyszenie Pomocy
Osobom Autystycznym
Pl. Gen. Józefa Wybickiego 18
80-440 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)¹, przeprowadzono w Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Autystycznym² w Gdańsku, kontrolę planową.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie przedstawionym, w protokole kontroli³ na podstawie upoważnień wydanych przez Pana Tomasza Molińskiego, Zastępcę Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Przedmiot kontroli obejmował: *Prawidłowość prowadzenia przez organizacje pożytku publicznego działalności odpłatnej pożytku publicznego.*

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w sporządzonym w dniu 12 sierpnia 2021 r. protokole kontroli nr DOB.NK.6621.7.2.2021.IC(2), który został doręczony organizacji w dniu 30 sierpnia 2021 r., podpisany 13 września 2021 r. przez p. Małgorzatę Rybicką⁴ oraz Panią Wioletę Umławską⁵ i odesłany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 14 września 2021 r. Do ustaleń zawartych w protokole kontroli Stowarzyszenie nie wniosło zastrzeżeń.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Stowarzyszenia w zakresie objętym kontrolą **oceniłam pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień.**

¹ Zwana dalej „ustawą”;

² Zwane dalej „Stowarzyszeniem”;

³ Iwona Chojnacka – główny specjalista, Justyna Guściora - główny specjalista oraz Jakub Bartkowski – starszy specjalista w Wydziale Procedur Kontrolnych;

⁴ Przewodniczącą Zarządu Stowarzyszenia;

⁵ Wiceprzewodniczącą Zarządu Stowarzyszenia;

Powyższą ocenę uzasadniają ustalenia kontroli, które poczyniono w wyniku zbadania przedłożonej dokumentacji merytorycznej i finansowej oraz na podstawie wyjaśnień udzielanych przez Panią Wioletę Umławską.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

1. Działalność odpłatna pożytku publicznego

Mając na uwadze ustalenia kontroli przedstawione w pkt. 1 protokołu kontroli z dnia 12 sierpnia 2021 r. nie stwierdzono naruszenia postanowień art. 8 ust. 2 ustawy⁶.

2. Prowadzenie działalności odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 9 ust. 1 pkt 1⁷ i 2⁸ oraz art. 9 ust. 3 ustawy⁹, co zostało opisane w pkt. 2 protokołu kontroli.

3. Rachunkowe wyodrębnienie odpłatnej działalności pożytku publicznego

W wyniku kontroli stwierdzono częściowe naruszenie wymogów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy¹⁰, co zostało opisane w pkt. 3 protokołu kontroli.

4. Określenie w statucie lub innym akcie wewnętrznym zakresu prowadzonej działalności pożytku publicznego

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 10 ust. 3 ustawy¹¹, co zostało opisane w pkt. 4 protokołu kontroli.

5. Zamieszczenia zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (dalej: NIW-CRSO) oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia

a. Zamieszczenie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie podmiotowej NIW-CRSO.

Ustalenia kontroli wykazały, że organizacja nie naruszyła postanowień art. 23 ust. 6 ustawy¹², co opisano w pkt. 5a protokołu kontroli.

⁶ Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego;

⁷ Działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 udpp jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności;

⁸ Działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 udpp stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatniego roku obrotowego, a w przypadku zatrudnienia trwającego krócej niż rok obrotowy – za okres tego zatrudnienia, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni, tj. 5.169,06 zł x 3 = 15.507,18 zł;

⁹ Nie można prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności;

¹⁰ Prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy odpłatnej działalności pożytku publicznego wymaga rachunkowego wyodrębnienia tej formy działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyniku, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości;

¹¹ Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacji pozarządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym;

¹² Organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, (...) w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który

b. Zamieszczenie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie internetowej organizacji

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenie art. 23 ust. 2a ustawy¹³, co zostało opisane w pkt. 5b protokołu kontroli.

6. Prawidłowość gromadzenia, wydatkowania i ewidencjonowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: pdof)

a. Środki z 1% pdof

Środki pochodzące z 1% pdof przekazywane były na rachunek bankowy nr 88 1020 1811 0000 0002 0072 0474. Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2019 wyniosła 52 825,90 zł. Analiza przedłożonych zespołowi kontrolującemu wyciągów bankowych z ww. rachunku bankowego za rok 2020 wykazała zbieżność kwot otrzymanych z tytułu 1% pdof z ewidencją księgową¹⁴, natomiast ww. kwota nie odpowiada kwocie¹⁵ zawartej w *Wykazie Ministerstwa Finansów za rok 2020*¹⁶. Powyższe opisane zostało w protokole kontroli w pkt. 6a.

b. Wydatkowanie środków z 1% pdof

W wyniku czynności kontrolnych nie stwierdzono naruszenia art.27 ust. 2 ustawy¹⁷, co zostało opisane w pkt. 6b protokołu kontroli.

c. Wyodrębnienie w ewidencji księgowej środków z 1% pdof

Zgodnie z ustaleniami kontroli stwierdzono częściowe naruszenie art. 27 ust. 2c udpp¹⁸ Ustalenia w zakresie ww. punktu zostały opisane w pkt. 6c protokołu kontroli.

7. Prawidłowość przekazywania środków pochodzących z 1% pdof

Ustalenia kontroli wykazały, że organizacja nie naruszyła postanowień art. 27aa ustawy¹⁹, co zostało opisane w pkt. 7 protokołu kontroli.

składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej. Na mocy Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 17.05.2021 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizację pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021. termin ten, w odniesieniu do sprawozdań za rok 2020 został przedłużony do dnia 15 października 2021 r.;

¹³ *Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej;*

¹⁴ Konto 703 – Wpłaty z tytułu 1%;

¹⁵ 52 728,40 zł;

¹⁶ Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2020 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2019 r. (stan na dzień 16 września 2020 r.);

¹⁷ *Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego;*

¹⁸ *Organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof;*

¹⁹ *Organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie;*

8. Obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor)

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz art. 34 ust. 1 udpp w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.²⁰ Zgodnie z ustaleniami zawartymi w pkt. 8 protokołu kontroli organizacja naruszyła art. 45 ust. 1f²¹ w związku z art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości²².

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienie i nieprawidłowości:

1. brak podpisów kwalifikowanych: osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz wszystkich członków zarządu organizacji na sporządzonym sprawozdaniu finansowym za 2020 r., co stanowi naruszenie art. 45 ust. 1f w związku z art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości;
2. brak wyodrębnienia konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych, czym naruszono postanowienia art. 27 ust. 2c ustawy;
3. brak analitycznego podziału konta 860 – *Wynik Finansowy* wskazującego na rodzaj prowadzonej działalności pożytku publicznego, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy;
4. ewidencjonowanie na koncie 500-015 kosztów z 1% pdof, co stanowi naruszenie art. 27 ust. 2c ustawy.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w działalności Stowarzyszenia, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów ustawy. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia stoją w sprzeczności z przepisami ustawy określonymi w pkt II wystąpienia pokontrolnego.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. wyodrębnienie konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych (art. 27 ust. 2c ustawy);
2. analityczny podział konta 860 – *Wynik Finansowy*, wskazujący na rodzaj prowadzonej działalności pożytku publicznego;
3. wyodrębnienie w ewidencji księgowej na kontach zespołu 5 konta służącego wyłącznie do ewidencji kosztów z 1% pdof;
4. przestrzeganie postanowień art. 45 ust 1f²³ oraz art. 52 ust. 2²⁴ ustawy o rachunkowości oraz innych aktów wykonawczych w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych;

²⁰ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305;

²¹ *Sprawozdanie finansowe sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym - {przedłożono plik w formacie.xml bez ww. podpisów};*

²² *Sprawozdanie finansowe podpisuje - podając zarazem datę podpisu - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostkę kieruje organ wieloosobowy - wszyscy członkowie tego organu. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.*

²³ *Sprawozdanie finansowe sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym;*

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2054) zobowiązuje się **Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Gdańsku** do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego
Tomasz Moliński

²⁴ Sprawozdanie finansowe podpisuje - podając zarazem datę podpisu - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy - wszyscy członkowie tego organu. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.

